شي جينپيڭ يسپانيانىڭ باس ٴۋازىرى سانچەسپەن، مالايزيانىڭ زۇڭلىيى انۋارمەن، سينگاپۋردىڭ زۇڭلىيى لي شيانلۇڭمەن جەكە ـ جەكە كەزدەستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قاتىناس ورناتتى ٴارى دامىتتى. جۇڭگو جوعارى ساپالى دامۋ ارقىلى جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزاماناندىرۋدى جاپپاي ىلگەرىلەتۋگە كۇش سالىپ، يسپانيانى قامتىعان دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەلگە انائۇرلىم كەڭ بازار ٴورىسىن، انائۇرلىم كوپ سەلبەستىك ورايىن ازىرلەيدى. جۇڭگو جاق يسپانيامەن بىرگە ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتۋدىڭ 50 جىلدىعىن تىڭ باستاما ەتىپ، ەكى ەلدىڭ ٴوزارا تيىمدىلىك جەتكىزەتىن سەلبەستىگىنىڭ تەرەڭدەۋىن، ناقتىلانۋىن ىلگەرىلەتەدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا داريتتەدى: ەكى جاق ەكى ەلدىڭ قارىم ـ قاتىناسىن ستراتەگيالىق بيىكتەن جانە ۇزاق بولاشاقتىق تۇرعىدان جوسپارلاۋعا تاباندى بولىپ، جۇڭگو مەن يسپانيانىڭ ٴوزارا تيىمدىلىك جەتكىزىپ، سەلبەستىك جاساسىپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋى سىندى ٴتۇبىرلى تانىمدى بەكەمدەپ، ٴبىرى ـ ٴبىرىنىڭ يەلىك ۇقىق، حاۋىپسىزدىك، دامۋ سياقتى وزەكتى مۇددەسىنە ساياتىن ماسەلەلەردە ٴوزارا قولداپ، دوستاسۋ، ٴوزارا سەنىم ارتۋ، سەلبەسۋ ۇلكەن باعىتىنا تاباندى بولىپ، ستراتەگيالىق تۇراقتىلىققا يە ەكى جاقتى قارىم ـ قاتىناس تۇلعالاۋى كەرەك. ەكى جاق دامۋ ستراتەگيالارىن ٴتۇيىلىستىرۋدى كۇشەيتىپ، سەلبەسۋدىڭ كومەسكى كۇشىن تەرەڭ اشۋى كەرەك. جۇڭگو جاق يسپانيانىڭ انائۇرلىم كوپ ساپالى تاۋارىن يمپورت ەتۋدى قالايدى، يسپانيانىڭ جۇڭگو كاسىپورىندارىنا ٴادىل، ادىلەتتى شارۋاشىلىق ـ ساۋدا ورتاسىن ازىرلەپ بەرۋىن ٴۇمىت ەتەدى. جۇڭگو مەن يسپانيا ەكەۋى دە دۇنيە جۇزدىك ىقپالعا يە وركەنيەتتى بايىرعى ەلدەر جانە مادەنيەت جاعىنداعى ٴىرى ەلدەر، ەكى جاق جۇڭگو ـ يسپانيا مادەنيەت جانە ساياحات جىلى قيمىلىن جاقسى وتكىزىپ، دۇنيە ٴجۇزى وركەنيەتتەرىنىڭ تىلدەسۋىن، اۋىس ـ كۇيىسىن ىلگەرىلەتىپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى، 20 ەل توبى سياقتى كوپ جاقتى جۇلگە كولەمىندە ٴجيى تىلدەسىپ، ادامزات تاپ بولعان ورتاق سىن ـ سايىسقا تۇتەپ بەرۋ جولىندا بەلسەندى ۇلەس قوسۋى كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا داريتتەدى: جۇڭگو مەن ەۋروپا وداعىنىڭ قارىم ـ قاتىناسىن ويداعىداي دامىتۋ ەۋروپا وداعى جاقتىڭ ستراتەگيالىق دەربەستىككە تاباندى بولۋىن قاجەت ەتەدى. جۇڭگو مەن ەۋروپا وداعى كوپ جاقتىلىقتان جازبايدى، ەكى جاق تا بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمى ۋستاۋىنىڭ باس ماقساتىن جانە پرينسيپىن قورعايدى، حالىقارالىق تالاس ـ تارتىستاردى بەيبىت جولمەن شەشۋدى دارىپتەيدى، ەكى جاق وسزاماناندىرۋ جولىنداعى سەلبەسۋشىلەر، الەمدىك سىن ـ سايىسقا بىرگە تۇتەپ بەرەتىن جاقسى دوستار بولۋعا ٴتيىس. جۇڭگو جاق ەۋروپا وداعى جاقپەن بىرگە دەربەس، وزىنە ـ ٴوزى قوجايىن بولۋ، ٴوزارا قۇرمەت ەتۋ، ورتاقتىقتا ۇمتىلىپ، پارىقتاردى ساقتاۋ، ٴوزارا تيىمدىلىك جاساپ، تەڭ يگىلىككە كەنەلۋ رۋحىن ۇستانىپ، جان ـ جاقتى تىلدەسۋ، سەلبەستىك ورىستەتىپ، دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن دامۋى جولىندا جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، بورىشىن ادا ەتۋدى قالايدى. يسپانيانىڭ جۇڭگو مەن ەۋروپا وداعىنىڭ تىلدەسۋىن، سەلبەستىگىن جەبەۋدە بەلسەندى رول اتقارۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

سانچەس فيليپ VI پاتشانىڭ شي جينپيڭگە جولداعان شىن ىقىلاستى سالەمىن جەتكىزدى. سانچەس مىنالاردى ٴبىلدىردى: بيىل جۇڭگو مەن يسپانيانىڭ ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنا 50 جىل تولۋ قارساڭىندا جۇڭگوعا ساپارلاي كەلگەنىمە قاتتى قۋانىشتىمىن. قازىرگى دۇنيە ٴجۇزى ٴتۇرلى تۇراقسىزدىقتارعا تولى، سەلبەسكەندە عانا ٴتۇرلى سىن ـ سايىسقا انائۇرلىم ٴونىمدى تۇتەپ بەرۋگە، دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن دامۋىن جەبەۋگە بولادى. يسپانيا جۇڭگو جاقپەن بۇكپەسىز تىلدەسۋدەن جانە كەڭەسۋدەن جازباي، ٴوزارا سەنىمدى ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، ەكى جاقتى ٴوزارا ٴتيىمدى سەلبەستىكتى، وتە ـ موتە، ەلەكترلى اۆتوكولىك، جاسىل ەنەرگيا، سيفرلى ەكونوميكا سياقتى سالالارداعى سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، كليمات وزگەرىسى سياقتى حالىقارالىق، ٴوڭىرلىك ماسەلەلەردە تىلدەسۋدى، سايكەسۋدى كۇشەيتىپ، يسپانيا ـ جۇڭگو قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ونان ارى دامۋىن بىرگە قۇلشىنا ىلگەرىلەتۋدى قالايدى. يسپانيا ۇستەگى جىلدىڭ سوڭعى جارتىسىندا ەۋروپا وداعىنىڭ كەزەكتى ٴتوراعا ەلى مىندەتىن ارقالايدى، يسپانيا جاق ەۋروپا وداعىنىڭ جۇڭگومەن كەڭەس جانە سەلبەستىك ورىستەتۋىن ىلگەرىلەتۋگە كۇش سالادى.

ەكى جاق ۋكراينا داعدارىسى جونىندە پىكىر اۋىستىردى. شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا داريتتەدى: جۇڭگو جاقتىڭ تۇرعىسى باستان ـ اياق بىردەي، انىق ٴارى ايقىن، ياعني بەيبىتشىلىككە ٴناسيحاتتاپ، كەلىسسوزدى جەبەۋ، ساياسي جولمەن شەشۋ. قىرعي قاباقتىق سوعىس ويىنىن جانە توپقا ٴبولىنىپ قارسىلاسۋدان ارىلىپ، شەكتەن تىس ىقپال شارا قولدانباۋدى، قىسىم كورسەتۋدى دوعارۋ كەرەك. قاتىستى جاقتاردىڭ كەڭەسۋ، اقىلداسۋ ارقىلى تەپە ـ تەڭ، ٴونىمدى، باياندى ەۋروپا حاۋىپسىزدىك جۇلگەسىن ورناتۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

سانچەس يسپانيانىڭ قاتىستى كوزقاراسىن تانىستىرىپ، يسپانيانىڭ جۇڭگونىڭ ۋكراينا داعدارىسىن ساياسي جولمەن شەشۋ جونىندەگى تۇرعى حۇجاتىنا بەلسەندى باعا بەرەتىندىگىن، جۇڭگو جاقتىڭ ۋكراينا داعدارىسىن ساياسي جولمەن شەشۋدە اتقارعان سىندارلى رولىن القايتىندىعىن ٴبىلدىردى.

ۋاڭ ي، چين گاڭ قاتارلىلار كەزدەسۋگە قاتىناستى.

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (ٴتىلشى جىڭ ميڭدا). مەملەكەت ٴتوراعاسى شي جينپيڭ 3 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن حالىق سارايىندا جۇڭگوعا رەسمي ساپارمەن كەلگەن مالايزيانىڭ زۇڭلىيى انۋارمەن كەزدەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو مەن مالايزيانىڭ دوستىعى ۇزاقتان جالعاسقان، ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ دامۋى ەجەلدەن ٴوڭىردەگى مەملەكەتتەردىڭ الدىڭعى قاتارىندا كەلە جاتىر. بيىل ـــ جۇڭگو مەن مالايزيانىڭ جان ـ جاقتى ستراتەگيالىق سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 10 جىلدىعى، كەلەر جىلى ەكى ەل ديپلوماتيالىق قارىم ـ قاتىناس ورناتقاندىعىنىڭ 50 جىلدىعىن قارسى الادى. ٴسىزدىڭ وسى رەتكى ساپارىڭىزدا ەكى جاق جۇڭگو ـ مالايزيا تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ جونىندە ورتاق تانىمعا كەلدى، بۇل ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ جاڭا تاريحي پاراعىن اشارى داۋسىز. ەكى جاق كەلەر ساتىداعى قارىم ـ قاتىناستىڭ دامۋىن جانە ٴار سالاداعى سەلبەستىكتى ويداعىداي ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتىپ، جۇڭگو مەن مالايزيا قارىم ـ قاتىناسىنىڭ قادامىن السقا جەتۋىن ٴارى انائۇرلىم زور دامۋعا قول جەتكىزۋىن ىلگەرىلەتىپ، ەكى ەلدىڭ جانە ٴوڭىردىڭ گۇلدەنىپ ـ كوركەيۋىنە، دامۋىنا تىڭ قوزعاۋشى كۇش ۇستەۋى كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا داريتتەدى: جۇڭگو حالىقتى وزەك ەتكەن بيلىك جۇرگىزۋ ۇستانىمىنا تاباندى بولادى، ٴسىز العا قويعان "وركەندەگەن مالايزيا" قۇرۋدا دامۋ مەن حالىق وزەكتى ورىنعا قويىلىپتى. جۇڭگو جاق مالايزيا جاقپەن ەكى ەلدىڭ ۇكىمەت تاراۋلارى، زاڭ شىعارۋ ورگاندارى، ساياسي پارتيالارى اراسىنداعى بارىس ـ كەلىستى جانە ەل باسقارۋ تاجىريبەلەرى جونىندەگى اۋىس ـ كۇيىستى كۇشەيتىپ، ٴوزارا قۇرمەت ەتۋ، بۇكپەسىز ٴوزارا سەنىم ارتۋ نەگىزىندە ٴوزارا پايدا جەتكىزۋ سەلبەستىگىن تەرەڭدەتىپ، ٴبىرى ـ ٴبىرىنىڭ ٴجىتى قاداعالاپ وتىرعان ىستەرىنە جاردەمدەسىپ، عاسىرلاردان جالعاسقان دوستىقتى بەكەمدەپ، ٴبىرى ـ ٴبىرىنىڭ يەلىك ۇقىعىن، حاۋىپسىزدىگىن، دامۋ مۇددەسىن قورعاۋىنا تاباندىلىقپەن قولداۋ كورسەتۋدى، ٴبىرى ـ ٴبىرىنىڭ ٴوز ەلىنىڭ جاعدايىنا ۇيلەسەتىن دامۋ جولىن قاراستىرۋىن تاباندىلىقپەن قولداۋدى قالايدى. جۇڭگو جوعارى دەڭگەيدە سىرتقا ەسىك اشۋدى جانە جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزاماناندىرۋدى بۇلجىماي ىلگەرىلەتىپ، مالايزيانى قامتىعان دۇنيە جۇزىندەگى ٴار ەلدىڭ دامۋىنا جاڭا وراي اكەلەدى. ەكى جاق "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" جوعارى ساپالى بىرگە قۇرۋ دەڭگەيىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، ٴتۇيىندى نىساندارى ىلگەرىلەتىپ، سيفرلى ەكونوميكا، جاسىل دامۋ، جاڭا ەنەرگيا سياقتى سالالارداعى سەلبەستىكتىڭ ارتۋ تۇيىندەرىن جەتىلدىرىپ، حالىق تۇرمىسى جاعىنداعى سەلبەستىكتى اقىلداسىپ ورىستەتىپ، جۇڭگو مەن مالايزيا قارىم ـ قاتىناسىنىڭ ەكى ەل حالقىنا انائۇرلىم كوپ پايدا جەتكىزۋىنە مۇمكىندىك جاساۋى كەرەك.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا داريتتەدى: جۇڭگو مەن مالايزيا ەكەۋى دە ازيا وركەنيەتىنە جاتادى، ەكەۋى دە ەكونوميكانىڭ جاھاندانۋى مەن كوپ جاقتىلىقتىڭ پايداسىن كورۋشى، ۇلەسكەرى، قورعاۋشىسى. جۇڭگو جاق مالايزيا جاقپەن بىرگە ازيا وركەنيەتىن اسقاقتاتىپ، ستراتەگيالىق دەربەستىككە تاباندى بولىپ، شىعىس ازيا سەلبەستىگىنىڭ اۋەلگى ماقساتىنان اينىماي، شىعىس وڭتۇستىك ازيا ەلدەرى وداعىنداعى وزەكتى ورنىن قولداپ، قىرعي قاباقتىق سوعىس ويى مەن توپقا ٴبولىنىپ قارسىلاسۋدى باتىل تەجەپ، ورتاق مەكەندى كۇش بىرىكتىرە ويداعىداي قورعاۋدى قالايدى. ەكى جاق جۇڭحۋا وركەنيەتى مەن يسلام وركەنيەتىنىڭ اۋىس ـ كۇيىسىن، ٴوزارا ۇلگى الۋىن تەرەڭدەتىپ، ناعىز كوپ جاقتىلىققا تاباندى بولىپ، حالىقارالىق ادىلدىك پەن تۇراقتىلىقتى قورعاپ، قالىڭ وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەردىڭ ورتاق مۇددەسىن قورعاپ، الەمدىك باسقارۋدى كەمەلدەندىرۋگە انائۇرلىم زور ۇلەس قوسۋى كەرەك.

ٴانۋار مىنالاردى ٴبىلدىردى: مەن جۇڭگونىڭ ناعىز دوسى رەتىندە، جۇڭگوعا دەگەن شىنايى دوستىقپەن جۇڭگوعا ساپارلاي كەلدىم. مالايزيا حالقى جۇڭگونىڭ قول جەتكىزگەن وراسان زور تابىستارىنا شىن جۇرەكتەن سۇيىنەدى. ٴتوراعا شي جينپيڭ ـــ دۇنيە جۇزىلىك ىقپالعا يە ۇلى ساياساتكەر، جۇڭگونىڭ تاريحي دامۋ اياق الىسىن وزگەرتىپ قانا قويماي، دۇنيە ٴجۇزىنىڭ بەيبىتشىلىگى مەن دامۋىنا دا ٴۇمىت اكەلدى. ٴتوراعا شي جينپيڭنىڭ حالىقارالىق جاعداي جونىندە تەرەڭ تۇسىنىگى جانە كورەگەندىگى بار، العا قويعان الەمدىك حاۋىپسىزدىك باستاماسى، الەمدىك دامۋ باستاماسى، الەمدىك وركەنيەت باستاماسى كورەگەندىككە باي، ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۋ ۇستانىمى مالايزيا ۇكىمەتى العا قويعان "وركەندەگەن مالايزيا" ۇستانىمىمەن بارىنشا قابىسقان. مالايزيا جاق جۇڭگو جاقپەن بار كۇشپەن سەلبەسىپ، قاتىستى باستامالاردىڭ تياناقتانىپ، ونىمدىلىك كورسەتۋىن ىلگەرىلەتىپ، "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جول" بىرگە قۇرۋ سەلبەستىگىن ىلگەرىلەتۋدى قالايدى. مالايزيا جاق جۇڭگو جاقپەن ەكى جاقتى ەكونوميكا ـ ساۋدا سەلبەستىگىن جانە "ەكى ەل، ەكى باقشا" قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، جۇڭگو جاقتىڭ كەدەيلىكتى ازايتۋ تاجىريبەلەرىنەن ۇلگى الىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىن وسزاماناندىرۋ سياقتى سالالارداعى سەلبەستىكتى كۇشەيتۋدى قالايدى. جۇڭگو كاسىپورىندارىنىڭ مالايزياعا بارىپ قارجى قوسۋىن، سەلبەسۋىن قارسى الامىز. جۇڭگو مۇسىلماندارىنىڭ ٴدىني سەنىم ەركىندىگى مەن مەشىتتەرى وتە جاقسى قورعالعان، مالايزيا جاق جۇڭگو جاقپەن وركەنيەتتەر اۋىس ـ كۇيىسىن، تىلدەسۋىن تەرەڭدەتۋدى قالايدى. جۇڭگو تاريحتا باسقا ەلدەرگە ەجەلدەن شاپقىنشىلىق جاساعان ەمەس، تاياۋدا جۇڭگو جاق ساۋد ارابياسى مەن يراننىڭ بەيجيڭدەگى كەڭەسىن ٴساتتى جەبەپ، جۇڭگو جاقتىڭ بەيبىتشىلىكتى جەبەۋدە اتقاراتىن سىندارلى رولىن تاعى ٴبىر رەت ايگىلەدى. مالايزيا جاق توپقا ٴبولىنىپ قارسىلاسۋعا جانە ٴبىر تاراپتى تاڭداپ، سول جاقتا تۇرۋعا، زورلاۋعا قارسى تۇرادى. شىعىس وڭتۇستىك ازيا ەلدەرى وداعى دەربەس، وزىنە ـ ٴوزى قوجايىن كۇش رەتىندە ٴوڭىرلىك جاعدايدىڭ شيەلەنىسۋىنەن، ۋشىعۋىنان ساقتانۋدا بەلسەندى رول اتقارادى.

ۋاڭ ي، چين گاڭ قاتارلىلار كەزدەسۋگە قاتىناستى.

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى (ٴتىلشى جىڭ ميڭدا). مەملەكەت ٴتوراعاسى شي جينپيڭ 3 ـ ايدىڭ 31 ـ كۇنى تۇستەن كەيىن حالىق سارايىندا جۇڭگوعا رەسمي ساپارمەن كەلگەن سينگاپۋردىڭ زۇڭلىيى لي شيانلۇڭمەن كەزدەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۇڭگو مەن سينگاپۋر ماڭىزدى سەلبەستىك سەرىكتەرى، جۇڭگو مەن سينگاپۋردىڭ قارىم ـ قاتىناسى باستان ـ اياق كورەگەندىك سيپاتىن، ستراتەگيالىق سيپاتىن، ۇلگىلىك سيپاتىن ايگىلەپ، ەكى ەلدىڭ ٴوزىنىڭ دامۋىن، وركەندەۋىن ىلگەرىلەتىپ قانا قويماي، ٴوڭىردەگى مەملەكەتتەرگە ۇلگى ورناتىپ بەردى. جۇڭگو جاق سينگاپۋردى توڭىرەكتىك ديپلوماتيادا الدىمەن ەسكەرىلەتىن بەتالىسقا قويادى. ٴسىزدىڭ وسى رەتكى جۇڭگوداعى ساپارىڭىز كەزىندە، ٴبىز جۇڭگو ـ سينگاپۋر قارىم ـ قاتىناسىن كوپ جاقتى، جوعارى ساپالى كورەگەندىك، سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناس دەڭگەيىنە كوتەرىپ، ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ بولاشاق دامۋىنا ايقىن باعدار كورسەتتىك. جۇڭگو جاق سينگاپۋر جاقپەن ستراتەگيالىق تىلدەسۋدى كۇشەيتىپ، ستراتەگيالىق ۇشتاسۋدى تەرەڭدەتىپ، "جوعارى ساپالى" جۇڭگو ـ سينگاپۋر سەلبەستىگىنىڭ ەڭ ايقىن بەلگىسىنە شىن مانىندە اينالدىرۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: شىعىس وڭتۇستىك ازيادا مەملەكەتتەر اراسىندا، سينگاپۋردىڭ جۇڭگونىڭ رەفورما جاساۋىنا، ەسىك اشۋىنا قاتىسۋ دەڭگەيى ەڭ تەرەڭ، جۇڭگومەن مۇددەلىك توعىسۋى ەڭ قويۋ. جۇڭگو قازىر جۇڭحۋا ۇلتىنىڭ ۇلى گۇلدەنۋىن جۇڭگو ۇلگىسىندەگى وسزاماناندىرۋ ارقىلى جاپپاي ىلگەرىلەتۋدە، جۇڭگونىڭ ەكونوميكالىق، قوعامدىق ومىرشەڭدىك قۋاتى ونان ارى ايگىلەنبەك، سينگاپۋر سياقتى جۇڭگومەن سەلبەسۋدى قالايتىن مەملەكەتتەردىڭ ماڭىزدى ورايدان بىرگە يگىلىكتەنۋىن قالايدى. جۇڭگو جاق سينگاپۋر جاقپەن بىرگە جۇڭگو ـ سينگاپۋر ەكى جاقتى سەلبەستىك مەحانيزمى كەڭەسى تۇعىرىنان ۇزدىكسىز ويداعىداي پايدالانىپ، قۇرلىق، تەڭىز جاڭا ارناسى قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، سيفرلانۋعا، جاسىلدانۋعا قاراي تيىن وزگەرتۋدى جانە ۇشىنشى جاق سەلبەستىگىن تەرەڭدەتىپ، ەكى ەل ادامدارىنىڭ بارىس ـ كەلىسىن بەلسەندى، ورنىقتى ىلگەرىلەتۋدى قالايدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: وسى جىلداردا ازيا ٴوڭىرى جالپى تۇلعالىق جاقتان بەيبىت، ورنىقتى بولۋ جانە جىلدام دامۋ، تۇتاس تۇلعالىق جاقتان شوعىرلى بيىكتەۋ سىندى تاماشا جاعدايدى ساقتادى، ٴوڭىردەگى مەملەكەتتەر وزدەرىنىڭ ەڭبەكشىلدىگى مەن اقىل ـ پاراساتى ارقىلى دەربەس، وزىنە ـ ٴوزى قوجايىن بولعان، ٴوزارا قۇرمەت ەتەتىن، تەڭ تۇرعىدا ٴوزارا پايدا جەتكىزەتىن، اشىق، سيىسىمدى بولعان، سەلبەسىپ تەڭ يگىلىككە كەنەلەتىن ازيالىق ەرەكشەلىككە يە دامۋ جولىن سالدى. كەزەكتەگى دۇنيە ٴجۇزىنىڭ 100 جىلدىق وزگەرىسى جەدەل قۇبىلعان ۇلكەن جاعدايدا، ٴبىز ازيا ٴوڭىرىنىڭ وڭايلىقپەن كەلمەگەن تاماشا دامۋ ارنىن ايرىقشا قاستەرلەۋىمىز جانە قورعاۋىمىز، ٴوڭىرلىك بەيبىتشىلىكتىڭ پايداسىن ويداعىداي بىرگە قورعاۋىمىز، ەكونوميكانى جاھاندانۋ جانە ٴوڭىرلىك ەكونوميكانى ٴبىر تۇلعالاندىرۋ دۇرىس بەتالىسىن ويداعىداي قورعاۋىمىز، وزبىرلىققا، وكتەمدىككە باتىل قارسى تۇرۋىمىز، "الشاقتاپ بايلانىستى ۇزۋدى" ايقىن تەجەۋىمىز، ٴارقانداي مەملەكەتتىڭ ازيا حالقىن اناعۇرلىم تاماشا، باقىتتى تۇرمىسقا تالپىنۋ ۇقىعىنان ايىرۋىنا جول بەرمەۋىمىز كەرەك.

لي شيانلۇڭ مىنالاردى ٴبىلدىردى: ارادا بىرنەشە جىل سالىپ جۇڭگوعا تاعى دا ساپارلاي كەلگەنىمە، جۇڭگونىڭ جەر ـ جەرىندە ەكونوميكالىق ومىرشەڭدىك قۋاتىنىڭ جەدەل قالپىنا كەلگەنىن كورگەنىمە قاتتى قۋانىشتىمىن. مەن جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ سەرپىمدىلىگىنە كامىل سەنەمىن، جۇڭگو ەكونوميكاسىنىڭ ٴورىستى جاقسى بەتالىسقا قاراي داميتىندىعىنا سەنەمىن، سينگاپۋر سياقتى توڭىرەكتەگى مەملەكەتتەردىڭ ٴبارى جۇڭگو جاقپەن ەكونوميكالىق سەلبەستىكتى ونان ارى تەرەڭدەتۋدى ٴۇمىت ەتۋدە. سينگاپۋر مەن جۇڭگو ەكى ەل بەرىك دوستىققا جانە تەرەڭ تۇسىنىستىككە، ٴوزارا سەنىمدىلىككە يە، ەكى ەلدىڭ قارىم ـ قاتىناسى باستان ـ اياق تاماشا دامۋ بەتالىسىن ساقتاپ كەلەدى. سينگاپۋر جاق جۇڭگونىڭ جاڭا كەزەكتى ۇكىمەتىمەن تەز ارادا ۇشتاسىپ، تىلدەسىپ، ٴوزارا بايلانىستىرۋ، تۇتاستىرۋ سياقتىلارداعى كەلەلى نىساندار سەلبەستىگىن ىلگەرىلەتىپ، سينگاپۋر ـ جۇڭگو ەركىن ساۋدا كەلىسىمىنىڭ دارەجەسىن ٴوسىرۋ كەلىسسوزىنىڭ اياقتاۋىن وراي ەتىپ، جۇڭگونىڭ سىرتقا ەسىك اشۋدى ۇزدىكسىز تەرەڭدەتەتىندىگى جانە سينگاپۋردىڭ سينگاپۋر ـ جۇڭگو سەلبەستىگىن ونان ارى تەرەڭدەتۋگە كۇش سالاتىندىعى جونىندە سىرتقا ايقىن ينفورماتسيا تاراتۋدى ٴۇمىت ەتەدى. وسى رەتكى جۇڭگوعا ساپارىم ارقىلى سينگاپۋر مەن جۇڭگونىڭ كوپ جاقتى، جوعارى ساپالى، كورەگەندىك، سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىنىڭ دامۋىنا جاڭا ومىرشەڭدىك كۇش ۇستەپ، سينگاپۋر مەن جۇڭگونىڭ ٴار سالاداعى سەلبەستىگىندە ٴتيپتى دە كوپ جەتىستىكتەرگە قول جەتكىزۋدى ىلگەرىلەتۋدى ٴۇمىت ەتەمىن. دۇنيە جۇزىندەگى مەملەكەتتەردىڭ بارلىعى دەرلىكتەي دۇنيە جۇزىندە تەك ٴبىر عانا جۇڭگو بار ەكەندىگىن مويىندايدى، بارلىعى دا ٴبىر جۇڭگو ساياساتى نەگىزىندە، جۇڭگومەن دوستىق، سەلبەستىك قارىم ـ قاتىناسىن دامىتادى. تايۋان ماسەلەسى ـــ جۇڭگونىڭ ٴىشكى ٴىسى، "بۇگىنگى ۋكراينا ەرتەڭگى تايۋان" دەپ جار سالۋ بولجاۋسىز اۋىر زارداپ تۋدىرادى. سينگاپۋر مەملەكەت پەن مەملەكەتتىڭ ٴبىرىن ـ ٴبىرى قۇرمەتتەپ، بەيبىت قاتار تۇرىپ، ٴوزارا پايدا جەتكىزە سەلبەسىپ، قاقتىعىستان ساقتانىپ، حاۋىپ ـ قاتەرلەر مەن سىن ـ سايىستارعا بىرگە تۇتەپ بەرۋىن قۋاتتايدى. باسەكەلەسۋ بار بولسا دا، ٴوزارا قۇرمەت پەن سەنىمدى تياناقتى ەتۋ قاجەت، قارا بولماسا، اق بولادى دەپ بولۋگە، ٴبىر تاراپتى تاڭداپ، سول جاقتا تۇرۋعا بولمايدى.

ەكى جاق بىرگە كوڭىل ٴبولىپ وتىرعان ٴىرى ەلدەر قارىم ـ قاتىناسى جانە حالىقارالىق، ٴوڭىرلىك ماسەلەلەر جونىندە دە پىكىر اۋىستىردى.

ۋاڭ ي، چين گاڭ قاتارلىلار كەزدەسۋگە قاتىناستى.

كۇرەسكەرلىك جاس داۋرەن

حۋ شياۋرۋي:

جۇندۇڭعا تامىر تارتىپ، ارمان ٴۇشىن كۇش توپتادى

ـــ جۇندۇڭ اشۋ رايونىنداعى جاستار ⑤

☐ انار بولت \ شينجياڭ گازەتىنىڭ ٴتىلشىسى گو ليك، ەرىكتى ٴتىلشى ۋاڭ چيانشي

3 ـ ايدىڭ 24 ـ كۇنى شينجياڭ گوتاي شينحۋا حيميا ونەركاسىپ شەكتى جاۋاپكەرشىلىك سەرىكتەستىگى ورگانيكالىق حيميا ونەركاسىپ ٴبولىمىنىڭ اناليز جاساۋ، حيميالىق ساراپتاۋ ورتالىعىندا جابدىقتاردى قورعاۋ جۇمىسىمەن قارباﻻس جۇرگەن حۋ شياۋرۋي ٴتىلشىگە بىلاي دەدى: بۇل اۆتوماتتى ەلەكتر پوتەنتسيالدىق تيترلەۋىش، اپتاسىنا ٴبىر رەت ەلەكترودتى تۇزەتۋ قاجەت، بۇل جابدىق وتە ۇزىق، بۇرىن جابدىقتاردى قولمەن تۇزەتۋگە تۋرا كەلەتىن، جۇمىس ٴتارتىبى كۇردەلى، ۋاقىتى ٴبىرشاما ۇزاق بولاتىن.

29 جاستاعى حۋ شياۋرۋي ـــ وسى سەرىكتەستىكتىڭ ورگانيكالىق حيميا ونەركاسىپ ٴبولىمى اناليز جاساۋ، حيميالىق ساراپتاۋ ورتالىعىنىڭ تەحنيگى، قوسىمشا نەگىزگى جاۋاپتىسى، 2014 ـ جىلى 7 ـ ايدا قىزمەتكە قاتىناسقان، وسىدان كەيىن 2 جىلعا جۋىق سانشيدەگى ٴبىر حيميا ونەركاسىپ كاسىپورنىندا ۇيرەنۋدە بولدى.

2016 ـ جىلى 6 ـ ايدا حۋ شياۋرۋي سالىنۋ ۇستىندەگى اناليز جاساۋ، حيميالىق ساراپتاۋ ورتالىعىنا كەلىپ، شت جاڭا جابدىقتارمەن تانىستى، ول ەرەكشە جەلپىنىپ: "حيميالىق ساراپتاۋ بولمەسىن قۇرۋعا، اسپاپ ـ جابدىقتاردى قويۋعا قاتىناسىپ، ورتالىقپەن بىرگە جەتىلدىم، ەرەكشە ٴماندى سەزىندىم"، ـ دەدى.

وسى كاسىپورىننىڭ نەگىزگى ٴونىمى 1، 4 ـ بۋتاديول (BDO)، پولي ٴتورت مەتيلدى ەفير ـ گليكول (PTMEG) قاتارلىلاردىڭ بارلىعى كومىردى نەگىز ەتكەن جوعارى قوسىمشا قۇنعا يە نازىك حيميا ونەركاسىپ ونىمدەرى بولىپ، جۇندۇڭ ٴوڭىرىندەگى مول كومىر بايلىعىن جان ـ جاقتىلى پايدالانۋدى جانە جىنىستىكتەي ۇدەپ پايدالانۋدى جۇزەگە اسىرىپ، جەرگىلىكتى ورىننىڭ بايلىق باسىمدىعىن كاسىپ سالاسى باسىمدىعىنا جانە ەكونوميكالىق باسىمدىققا اينالدىرادى. ٴوندىرىس بارىسىندا ٴار ساتىداعى ۇلگىلەردى حيميالىق ساراپتاۋ كەم بولسا بولمايتىن بۋىن.

اناليز جاساۋ، حيميالىق ساراپتاۋ ورتالىعى 24 ساعات بويى كەزەك اۋىستىرىپ قىزمەت ىستەۋ ٴتۇزىمىن اتقارادى، حۋ شياۋرۋي قارباﻻستانا ٴجۇرىپ تابىس سەزىمىنە بولەندى. ۇزدىكسىز ۇيرەنۋ ارقىلى ول جابدىقتاردى جەتىك مەڭگەرىپ قانا قويماي، جابدىقتاردان كىنارات شىققاندا دا ٴوزى سوگىپ، كىناراتتاردى جويا الاتىن بولدى. ٴار رەت جابدىقتاردى جاڭالاعاندا ول قۋانا قابىلداپ، ۇنەمى الدىمەن جاڭا بىلىمدەردى ۇيرەنىپ، مەڭگەرۋ تەحنيكاسىن يگەردى.

"قازىر جابدىقتاردىڭ اۆتوماتتانۋ دەڭگەيى بارعان سايىن جوعارىلاپ، دالدىك دارەجەسى دە جوعارىلاپ، مەڭگەرۋگە بارعان سايىن قولايلى بولدى"، ـ دەدى حۋ شياۋرۋي. مىسالى، ول جۇمىس ىستەپ جاتقان اۆتوماتتى ەلەكتر پوتەنتسيالدىق تيترلەۋىشتىك جابدىعى جاڭالانۋدان بۇرىن ٴبىر ۇلگىگە اناليز جاساۋعا، كەمىندە، 10 مينۋت ۋاقىت كەتەتىن، جاڭالانعاننان كەيىن 3 مينۋتقا قىسقاردى، دالدىگى دە جوعارى بولدى.

قىزمەت بارىسىندا حۋ شياۋرۋي ٴبىلىم، تەحنيكا جانە باسقارۋ قابىلەتى جاعىنداعى ورەسىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتتى. وزىندىك قۇندى ۇنەمدەۋ ٴۇشىن، ول ورتاعا قويعان گاز تولتىرۋدى ۇنەمدەۋ، سىناق دارىلەرىن پايدالانۋ مولشەرىن باسقارۋ، جوعارى قۋاتتى تۇتىنۋ بۇيىمدارىن ارناۋلى باسقارۋ، ەل ىشىندە وندىرىلگەن سىناق دارىلەرىن ىستەتۋ سياقتى كوپ ٴتۇرلى شارالار سەرىكتەستىكتىڭ مويىنداۋىنا يە بولدى ٴارى كۇندەلىكتى قىزمەتتە جەدەل ىستەتىلىپ، ونىمدىلىككە قول جەتكىزدى.

حۋ شياۋرۋيدىڭ ٴۇيى شونجىدا، ٴۇيىنىڭ ماڭىندا ٴوزى ۇناتاتىن قىزمەتتى ىستەيدى، بۇعان ول ەرەكشە رازى. قازىر ول اۆتوكولىك، ٴۇي ساتىپ الدى، تاعى سەرىكتەستىكتەگى مۇراتتاس قىزمەتتەسىنە تۇرمىسقا شىقتى. "مەن جۇندۇڭعا ۇزدىكسىز تامىر تارتىپ، انائۇرلىم كوپ جاڭا تەحنيكالاردى يگەرىپ، ارمان ٴۇشىن كۇش توپتايمىن"، ـ دەدى حۋ شياۋرۋي.